

NCTS/TIR UYGULAMASI İLE İLGİLİ PRATİK BİLGİLER

1. NCTS/TIR uygulaması nedir?

- NCTS/TIR uygulaması; Avrupa Birliği'nin uygulamaya koyduğu yeni güvenlik önlemlerine paralel olarak IRU tarafından **AB Ortak Transit Sistemi** ve **TIR Sistemi (NCTS/TIR)*** ortak projesi çerçevesinde geliştirilen ve internet ortamında elektronik ön beyan işleminin gerçekleştirilmesine olanak tanıyan bir uygulamadır.

2. NCTS/TIR uygulaması hangi ülkelerde yürürlüktedir?

- NCTS/TIR pilot projesi çerçevesinde; sadece pilot projeye taraf olan AB üye ülkeleri arasında yapılan taşımalar, başından sonuna kadar etkin bir şekilde denetlenebilir. Mevcut durum itibariyle, uluslararası taşımacılık yapan nakliyeciler tarafından elektronik ön beyanın yapılabileceği pilot taşımacılık güzergâhları aşağıdaki gibidir:
 - ⇒ Macaristan, Slovak Cumhuriyeti ve Estonya'dan transit geçerek AB'ye yapılan taşımalar,
 - ⇒ Macaristan, Estonya, Çek Cumhuriyeti ve Slovak Cumhuriyeti'nden transit geçerek AB dışında bir ülkeye yapılan taşımalar,
 - ⇒ Çek Cumhuriyeti hareket ülkesi olmak üzere, Çek Cumhuriyeti'nden başlatılıp AB dışında bir ülkeye yapılan taşımalar
 - ⇒ Slovak Cumhuriyeti hareket ülkesi olmak üzere, Slovak Cumhuriyeti'nden başlatılıp AB dışında bir ülkeye yapılan taşımalar

Dolayısıyla;

- AB hareket/giriş gümrük idareleri şunlardır:
 - ⇒ Macaristan
 - ⇒ Çek Cumhuriyeti
 - ⇒ Slovakya
 - ⇒ Estonya
 - ⇒ **Polonya (*NCTS/TIR uygulamasına dahil olan yeni pilot ülke)**

* **NCTS / TIR:** *New Computerised Transit System / Transit International Routier*
(Yeni Bilgisayar Destekli Transit Sistem) / (Uluslararası Transit Nakliyecisi)

- AB varış/çıkış gümrük idareleri şunlardır:
 - ⇒ Slovakya
 - ⇒ Polonya
 - ⇒ Litvanya
 - ⇒ Macaristan
 - ⇒ Slovenya
 - ⇒ Çek Cumhuriyeti
 - ⇒ İtalya
 - ⇒ Hollanda
 - ⇒ Letonya
 - ⇒ İrlanda
 - ⇒ Danimarka
 - ⇒ Birleşik Krallık
 - ⇒ İspanya
 - ⇒ Portekiz
 - ⇒ Avusturya
 - ⇒ Fransa

3. Elektronik ön beyan yapılırken hareket veya varış gümrük idaresi kısıtlaması var mıdır?

- Uygulama, AB’de sadece bir hareket veya bir varış gümrük idaresi olması durumunda taşıma operatörleri tarafından kullanılabilir.
- Süreç içerisinde uygulamanın geliştirilmesine paralel olarak birden fazla hareket veya varış gümrük idaresinde kullanılabilir.

4. Elektronik ön beyan uygulamasının amacı nedir?

- Söz konusu uygulamanın amacı; AB’ye/den gerçekleştirilen TIR taşımalarının daha güvenli ve hızlı bir hale getirilmesidir.

5. Elektronik ön beyan uygulamasının işleyişi nasıldır?

- NCTS/TIR uygulamasında; TIR ön beyan bilgisi, www.nctstir.org web adresindeki NCTS/TIR sistemine girilerek varış gümrük idaresine gönderilir. Bu sayede, internet ortamında hızlı ve güvenilir veri aktarımı sağlanmış olur.

6. NCTS/TIR elektronik ön beyan uygulaması herhangi bir ücrete tabi midir?

- Hayır, herhangi bir ücret söz konusu değildir.
- Bununla birlikte; AB sınırlarında 1 Ocak 2009 tarihinde elektronik beyan zorunluluğunun yürürlüğe girmesi durumunda da, NCTS/TIR uygulamasını kullanan TIR Karnesi Hamilleri, elektronik beyan işlemlerini bu uygulama sayesinde aracı acentelere ihtiyaç duymaksızın ve ücretsiz gerçekleştirebileceklerdir.

7. NCTS/TIR elektronik ön beyan uygulaması kullanıldığında TIR Karnesi de kullanılacak mı?

- Evet, NCTS/TIR elektronik ön beyan uygulaması manuel TIR Karnesi ile birlikte kullanılmaktadır.
- TIR Karnesi kullanımının ortadan kalkması söz konusu değildir.

8. İstenildiğinde NCTS/TIR uygulamasından çıkılabilir mi?

- Evet; Karne Hamili, isteği doğrultusunda kendisine tahsis edilen kullanıcı adı ve şifreyi kullanmayarak elektronik ön beyanda bulunmayabilir.
- Talep halinde, Karne Hamilinin kullanıcı adı ve şifresi iptal edilebilir.

9. NCTS/TIR uygulaması ile NCTS uygulaması arasındaki fark nedir?

NCTS/TIR	NCTS
→ Birleşmiş Milletler (BM) bünyesinde faaliyet gösteren IRU tarafından, TIR Sistemi (<i>TIR Procedure</i>) çerçevesinde geliştirilmiştir.	→ Avrupa Birliği (AB) tarafından Ortak Transit Sistemleri (<i>CT Transit Systems</i>) çerçevesinde geliştirilmiştir.
→ NCTS/TIR ile yapılan elektronik ön beyanda, teknik sorunlar yaşandığında bile, fiziki TIR Karnesi ve elektronik SafeTIR verileri sayesinde sonlandırma verisinin doğruluğu hiçbir sıkıntıya yol açmayacak şekilde teyit edilebilir.	→ Ortak Transit Sistemi'nde kullanılan NCTS ile Varış Gümrük İdaresi; Hareket Gümrük İdaresi'ne, taşımanın sonlandırılıp sonlandırılmadığı teyidini gönderir; ancak NCTS bütünleşik tek bir sistem yerine ulusal sistemlerden oluştuğu için yaşanan bazı teknik sıkıntılar nakliyecileri büyük sıkıntılara sokmaktadır.
→ TIR Sistemi'ndeki teminatlar geçerlidir. Teminatlar Kefil Kuruluş bünyesinde toplanır. IRU, Kefil Kuruluşlar ile sigortacılardan oluşan bir garanti sistemi bulunmaktadır.	→ Ortak Transit Sistemi'ndeki geniş kapsamlı teminat (<i>comprehensive guarantee</i>) esas alınır. Kapsamlı teminat; en az bir hafta olmak üzere, belirli bir zaman diliminde Ortak Transit taşıma işlemleri nedeniyle teminat altına alınması gereken vergi ve resimlerin sabit azami meblağına denir. Teminatı veren banka veya mali kuruluşlar devrededir. Haftalık yatırılan teminatlar küçük çaplı nakliyecilerin likiditesini etkilemekte ve büyük çaplı nakliyecilere rekabet üstünlüğü sağlamaktadır.
Bir risk unsuru olarak sahtekârlık ile mücadelede modern teknolojinin avantajlarından faydalanmak için gerek TIR Sistemi gerekse Ortak Transit Sistemi internet aracılığıyla elektronik veri alışverişini kullanmaya başlamıştır.	
→ NCTS/TIR elektronik ön beyan olanağı ile güçlendirilen TIR Sistemi'nde TIR işlemlerine ilişkin elektronik veri alışverişi (SafeTIR) bütünüyle merkeziyetçidir.	→ Ortak Transit Sistemi'nde elektronik veri alışverişi için kullanılan NCTS uygulaması farklı ulusal sistemlerden oluşmuştur.

IRU

10. NCTS/TIR uygulamasını kullanırken bir problemle karşılaştığınızda kiminle irtibata geçilmelidir?

- Bir problemle karşılaşılmaması durumunda (ya da uygulamaya ilişkin geribildirimler veya talepler için) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği TIR ve ATA Karnesi Müdürlüğü'nden Uzman Yrd. Nedret Cambaz ile irtibata geçilebilir:
Tel. : 0312.413 82 19
Faks : 0312. 417 95 01
e-posta : ncambaz@tobb.org.tr